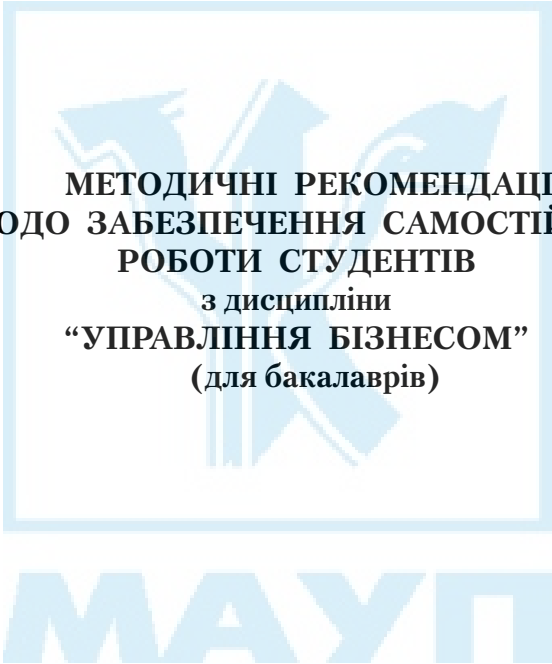

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з дисципліни
“УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ”
(для бакалаврів)**

Київ 2008

Підготовлено старшим викладачем кафедри управління бізнесом
К. О. Арсанукаєвою

Затверджено на засіданні кафедри управління бізнесом (протокол № 3
від 02.03.07)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Арсанукаєва К. О. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни “Управління бізнесом” (для бакалаврів) – К.: МАУП, 2008 – 38 с.

Методичні рекомендації містять пояснювальну записку, тематичний план, зміст самостійної роботи з дисципліни “Управління бізнесом”, теми рефератів, контрольні питання, критерії оцінювання знань студентів при підсумковому контролі, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП),
2008

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

В умовах ринку розвиток бізнесу є необхідною умовою функціонування економіки. Серед актуальних проблем особливе місце належить управлінню бізнесом. Курс управління бізнесом дає уявлення щодо керівництва, організації бізнесу, оцінює вплив зовнішніх факторів з боку держави на функціонування бізнесу, розглядає підвищення ефективності функціонування бізнесу.

Самостійна робота — основний засіб оволодіння навчальним матеріалом для студентів денної і заочної форм навчання у позааудиторний час. Вона є складовою навчального процесу, важливим чинником, який формує вміння навчатися, сприяє активізації засвоєння студентом знань та їх реалізації, основним засобом опанування навчального матеріалу у позааудиторний час.

Мета самостійної роботи — сприяти засвоєнню навчальної програми дисципліни “Управління бізнесом” та формуванню самостійності, сутність якої полягає в умінні узагальнювати, аналізувати, робити висновки та засвоювати матеріал.

Завдання самостійної роботи — здобуття знань у сфері управління бізнесом, умінь, навичок, впорядкування здобутих знань, уміння їх застосовувати при виконанні практичних завдань.

Зміст самостійної роботи визначається навчальною програмою дисципліни “Управління бізнесом”, методичними матеріалами, завданнями викладача.

Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення навчальної дисципліни “Управління бізнесом”: підручником, навчальними та методичними посібниками, методичними матеріалами для самостійної роботи, конспектом лекцій тощо.

Самостійна робота з навчальної дисципліни “Управління бізнесом” організовується з дотриманням таких вимог:

- обґрунтування необхідності завдань загалом і конкретного завдання зокрема;
- надання детальних методичних рекомендацій щодо виконання роботи;
- надання можливості студентам виконувати завдання, які відповідають умовно-професійному рівню засвоєння знань, не обмежуючи їхнього виконання стандартних завдань;

- підтримання постійного зворотного зв'язку зі студентами у процесі виконання самостійної роботи, що є чинником ефективності навчального середовища.

Перелік завдань для самостійної роботи, форми її організації та звітності, термін виконання та кількість балів, які можна отримати за виконання завдань, визначаються викладачем кафедри при розробці робочої навчальної програми дисципліни (розділ “Самостійна робота студентів”).

Студенти, які розпочинають вивчати дисципліну “Управління бізнесом”, повинні бути поінформовані викладачем щодо організації самостійної роботи, її форм і видів, термінів виконання, форм контролю та звітності, кількості балів за виконання завдань.

Організація та контроль процесу і змісту самостійної роботи та її результатів здійснюються викладачами кафедри.

Оцінки (бали) за виконання різних видів самостійної роботи фіксуються викладачами і повинні бути доведені до відома студентів.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
	Змістовий модуль I. Основи управління бізнесом
1	Бізнес та його сутність
2	Теоретичні основи управління бізнесом
	Змістовий модуль II. Процес управління бізнесом: системний підхід
3	Роль стратегічного менеджменту в системі управління бізнесом
4	Значення маркетингу в теорії управління
5	Сутність виробничого менеджменту
6	Кадровий менеджмент та його значення в системі управління бізнесом
7	Роль фінансового менеджменту в управлінні бізнесом
8	Сутність інноваційного менеджменту

	Змістовий модуль III. Забезпечення функціонування бізнесу
9	Бізнес-планування та його значення в управлінні бізнесом
10	Проектний менеджмент для розвитку бізнесу
11	Інформаційний менеджмент
12	Значення інвестиційного менеджменту в управлінні бізнесом
13	Антикризове управління бізнесом
14	Роль консалтингу в розвитку сучасного бізнесу
15	Управління безпекою бізнесу
16	Значення державного регулювання для розвитку бізнесу
Разом годин: 216	

**ЗМІСТ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
з дисципліни
“УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ”**

Змістовий модуль I. Основи управління бізнесом

Тема 1. Бізнес та його сутність

Поняття бізнесу. Основні форми бізнесу. Класифікація бізнесу. Бізнес і підприємництво. Ознаки бізнесу. Основні умови функціонування бізнесу. Суб'єкти та об'єкти бізнесу. Зовнішнє та внутрішнє оточення бізнесу. Інфраструктура бізнесу. Форми бізнес-підприємств. Бізнес і власність. Механізми створення бізнесу.

Організаційно-правові форми підприємницької діяльності. Підприємство як суб'єкт ринкових відносин. Корпоративне управління в ринковому секторі економіки. Державне регулювання бізнесу.

Теми рефератів

1. Огляд наукових публікацій за темою заняття.
2. Сутність бізнесу.
3. Бізнес і підприємництво.
4. Власність та бізнес.
5. Умови функціонування бізнесу.
6. Господарські товариства та їх загальна характеристика.
7. Організаційно-економічна диференціація підприємств.

8. Ринкова модель підприємства.
9. Суб'єкти та об'єкти бізнесу.
10. Правове регулювання створення та функціонування бізнесу.
11. Стратегія і тактика бізнесу, його економічна основа. Суб'єкти бізнесу.
12. Класифікація бізнесу.
13. Інфраструктура бізнесу.
14. Форми бізнес-підприємств.
15. Механізми створення бізнесу.
16. Особливості розвитку бізнесу у країнах з розвинутою ринковою економікою.
17. Розвиток бізнесу в Україні.
18. Механізм створення бізнесу в Україні.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Що таке бізнес та підприємництво?
2. Назвіть основні сфери бізнесу.
3. Які ознаки бізнесу ви знаєте?
4. Що спільного у поняттях “бізнес” і “підприємництво” і чим вони відрізняються?
5. Як відрізняються підприємства за формами власності?
6. Як пов'язані між собою бізнес і власність?
7. Як відрізняються підприємства залежно від кількості їх власників?
8. Які організаційно-правові форми підприємств ви знаєте?
9. Назвіть організаційно-економічні форми підприємств.
10. Назвіть основні елементи зовнішнього середовища щодо підприємства.
11. Які є основні принципи раціонального господарювання підприємства в ринкових умовах?
12. Що є важливішою складовою мотивації діяльності підприємства?
13. Напишіть формулу чистого прибутку компанії.
14. Які елементи входять до складу прибутку та яким чином вони впливають на величину прибутку?

Література [1, с. 3–24; 9, с. 7–31; 11, с. 5–12; 12; 17; 18]

Тема 2. Теоретичні основи управління бізнесом

Бізнес та управління. Роль менеджменту для успішного бізнесу. Принципи сучасного менеджменту. Модель успішного менеджменту. Модель сучасного менеджера. Функції та технологія управління бізнесом.

Теми рефератів

1. Огляд наукових публікацій за темою заняття.
2. Бізнес і менеджмент. Значення менеджменту в бізнесі.
3. Зміст понять “підприємництво”, “бізнес”, “підприємницька структура”.
4. Принципи менеджменту.
5. Стадії та характерні риси менеджменту.
6. Менеджер та його функції.
7. Концепції управління.
8. Економічний механізм менеджменту.
9. Функції та технологія управління бізнесом.
10. Модель успішного менеджменту.
11. Значення управління для успішного бізнесу.
12. Порядок створення та реєстрації підприємства.
13. Важливіші рівні апарату управління.
14. Організація управління в американських компаніях.
15. Організація управління в західноєвропейських компаніях.
16. Організація управління в японських компаніях.
17. Організація управління на українських підприємствах.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Назвіть основні функції управління підприємством.
2. Розкрийте управлінські операції внутрішньофірмового контуру управління підприємством.
3. Який зворотний зв'язок управління всередині компанії та зовнішнього регулювання?
4. Які характерні риси керівництва у плановій економіці?
5. Особливості керівництва в ринковій економіці.
6. Назвіть спільні та відмітні ознаки управління в західноєвропейських та американських компаніях.
7. Порівняйте поняття “управління” та “менеджмент”.
8. Розкрийте економічний механізм менеджменту.

9. Побудуйте схему принципів управління всередині компаній.
10. Які принципи управління ви знаєте?
11. Назвіть найважливіші концепції в теорії управління.
12. Наведіть основні цілі та завдання управління бізнесом.
13. Розкрийте основні стадії менеджменту.
14. Перелічіть основні вимоги до менеджера будь-якого рівня.
15. Що вивчає дисципліна “Управління бізнесом”?

Література [2, с. 10–54; 7, с. 1–19; 9, с. 4–11; 14, с. 7–19; 11]

Змістовий модуль II. Процес управління бізнесом: системний підхід

Тема 3. Роль стратегічного менеджменту в системі управління бізнесом

Сутність менеджменту. Основні складові загального менеджменту організації. Розробка стратегічного менеджменту. Формування організаційної структури компанії. Проектування корпоративної культури. Формування системи влади та лідерства в організації.

Стратегічний менеджмент. Місія компанії. Сутність і роль місії. Стратегічні цілі компанії. Стратегії компанії. Стратегічні й тактичні завдання. Рівні стратегії. Засоби формування стратегії. Аналіз зовнішнього бізнес-оточення. Аналіз внутрішньої бізнес-середви.

Взаємозв'язок стратегічних цілей підприємства і організаційної структури компанії. Стабільність і мобільність структури. Роль менеджера щодо забезпечення стабільності та мобільності оргструктури.

Моделювання корпоративної культури організації. Формування системи корпоративних цінностей. Матеріальні форми корпоративної культури. Духовна складова корпоративної культури. Зв'язок між корпоративною культурою та системою управління.

Побудова ефективного механізму делегування повноважень і відповідальності.

Система влади та лідерства в організації. Основні типи влади та лідерства. Основні якості, притаманні сучасному лідеру. Головні ролі успішного лідера.

Теми рефератів

1. Огляд наукових публікацій за темою заняття.
2. Сутність стратегічного управління.

3. Сутність і роль місії компанії.
4. Стратегічні цілі компанії.
5. Формування та ранжування цілей компанії.
6. Зміст системи стратегічного управління.
7. Види стратегій.
8. Організація діяльності щодо розробки стратегії.
9. Стратегічне управління в компаніях США.
10. Стратегія компанії. Рівні стратегії.
11. Засоби формування стратегії.
12. Стратегічне управління в японських компаніях.
13. Процес стратегічного управління.
14. Розробка стратегії підприємства.
15. Структура стратегічного управління.
16. Стратегічне планування.
17. Цілі компанії та їх класифікація.
18. Засоби формування стратегії.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Розкрийте зміст поняття “стратегія компанії”.
2. Що таке стратегічне управління?
3. Роль стратегічного управління в системі управління бізнесом.
4. Наведіть класифікацію видів стратегій.
5. Розкрийте зміст стратегії поглинання.
6. Яким чином відбувається розробка стратегії компанії?
7. Які стилі та принципи стратегічно-управлінського рішення ви знаєте?
8. Як відбувається стратегічне управління в компаніях США?
9. Як формується система корпоративних цінностей?
10. Опишіть процес стратегічного управління.
11. Значення стратегічного планування.
12. Засоби формування стратегії.
13. Як відбувається стратегічне управління в японських компаніях?
14. Розкрийте процес стратегічного управління на українських підприємствах.
15. Які підходи до розробки стратегії підприємства ви знаєте?

Література [1; 2, с. 6–24; 3, с. 5–18; 5, с. 5–12; 11; 12; 18; 20]

Тема 4. Значення маркетингу в теорії управління

Формулювання основних ринкових цілей. Врахування основних зовнішніх факторів. Економічні фактори. Правове середовище. Технологічні фактори. Екологічні фактори. Стратегічна сегментація ринку. Стратегія стосовно споживачів. Стратегія стосовно конкурентів.

Стратегія формування бізнес-контактів. Сегментація ділових зв'язків. Визначення потенційних партнерів у сегментах. Вибір ключових партнерів. Визначення головних перешкод на шляху до партнера.

Мистецтво проведення ділових переговорів. Підготовка до переговорів. Мистецтво презентації. Засоби проведення переговорів.

Теми рефератів

1. Огляд наукових публікацій за темою заняття.
2. Маркетингова діяльність та її зміст.
3. Попит та його вивчення.
4. Принципи маркетингової діяльності.
5. Маркетинг в системі управління бізнесом.
6. Маркетинг як специфічна функція управління.
7. Розробка програми маркетингу за продуктом.
8. Розробка програми маркетингу за виробничим відділенням.
9. Маркетинг як передпланова діяльність виробництва.
10. Маркетингові стратегії та їх зміст.
11. Ринкові цілі.
12. Стратегічна сегментація ринку.
13. Стратегія стосовно споживачів.
14. Мистецтво проведення ділових переговорів.
15. Засоби проведення ділових переговорів.
16. Стратегія стосовно конкурентів.
17. Процес проведення переговорів.
18. Переговорні техніки.
19. Засоби проведення переговорів.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Значення маркетингу в управлінні бізнесом.
2. Сформулюйте основні ринкові цілі.
3. Які маркетингові стратегії ви знаєте?
4. Навіщо вивчати попит?

5. Розкрийте зміст маркетингової діяльності.
6. Що є маркетинг як специфічна функція управління?
7. Які фактори впливають на необхідність маркетингу?
8. Що таке маркетингова діяльність?
9. Розкрийте сутність маркетингової програми.
10. Що таке стратегічна сегментація ринку?
11. Як розробити маркетингову програму за продуктом?
12. Як відбувається процес проведення переговорів?
13. Які техніки проведення переговорів вам відомі?
14. Коли варто застосовувати “переговори-змагання”?
15. Які переговори можна назвати ефективними?
16. Яким чином здійснюються групові переговори?

Література [9, с. 6–24; 11, с. 81–114; 19, с. 11–31; 20, с. 9–12]

Тема 5. Сутність виробничого менеджменту

Розробка основних цілей виробництва. Стратегія постійного оновлення продукції/послуг. Стратегія безперервного підвищення якості продукції/послуг. Орієнтація на кращий технологічний рівень. Постійне оновлення матеріально-технічної бази.

Теми рефератів

1. Огляд наукових публікацій за темою заняття.
2. Виробництво як система.
3. Управління операціями.
4. Виробнича структура підприємства.
5. Типи виробничих систем.
6. Організація виробництва.
7. Формування системи постійного оновлення продукції.
8. Модернізація системи підвищення якості продукції.
9. Системний підхід до управління виробництвом.
10. Процедура сертифікації продукції.
11. Розробка основних цілей виробництва.
12. Стратегія постійного оновлення продукції/послуг.
13. Стратегія безперервного підвищення якості продукції/послуг.
14. Орієнтація на кращий технологічний рівень.
15. Організація виробництва на підприємствах США.
16. Управління розвитком виробництва.
17. Особливості управління розвитком виробництва в Японії.

18. Організація оперативного управління виробництвом.
19. Стратегії виробництва.
20. Ефективність виробництва.
21. Оцінка ефективності інвестиційного проекту.
22. Методи оцінювання ефективної виробничої діяльності.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Розкрийте сутність виробничого менеджменту.
2. Які виробничі стратегії ви знаєте?
3. Які типи виробничих систем вам відомі?
4. Що входить до системи управління продуктивності?
5. Назвіть основні принципи оперативного управління.
6. Як відбувається організація виробництва?
7. Опишіть процедуру сертифікації продукції.
8. Розкрийте зміст виробничих стратегій.
9. Які методи оцінювання ефективності виробничої діяльності ви знаєте?
10. Як оцінити інвестиційний проект?
11. Розкрийте термін “операція”.
12. Що таке “операційна система”?
13. Як оцінити ефективність операцій?
14. Що являє собою виробничий процес?
15. Як відбувається організація виробництва на підприємствах у США?
16. Розкрийте процес управління розвитком виробництва.
17. Назвіть основні цілі виробництва.

Література [2; 5; 12, с. 11–32; 13; 14, с. 3–15]

Тема 6. Кадровий менеджмент та його значення в системі управління бізнесом

Визначення основних цілей кадрової політики. Аналіз зовнішніх факторів. Аналіз міцних і слабких сторін кадрової політики компанії. Визначення основних шляхів досягнення цілей кадрової політики.

Механізм трансформації стратегічних цілей компанії в індивідуальні цілі працівників. Стратегія і тактика синергізму.

Необхідність змін у компанії. Роль зовнішніх факторів. Позиція працівників компанії. Асиміляція змін персоналом. Опір перемінам. Діагностування опору. Коефіцієнт опору. Тлумачення результатів діагностування.

Стимулювання зацікавленості в організаційних змінах. Головні ролі у процесі формування зацікавленості. Стадії зацікавленості. Стратегія стимулювання зацікавленості.

Оцінювання проблем здійснення змін. Опис проекту змін. Діагностування позицій працівників. Інтерпретація результатів.

Теми рефератів

1. Огляд наукових публікацій за темою заняття.
2. Кадрова політика.
3. Управління змінами.
4. Добір персоналу.
5. Особливості управління персоналом на підприємствах США та Японії.
6. Основні обов'язки менеджера.
7. Стимулювання зацікавленості у змінах.
8. Аналіз кадрової політики компанії.
9. Визначення основних шляхів досягнення цілей кадрової політики.
10. Необхідність змін у компанії. Роль зовнішніх факторів. Позиція працівників компанії.
11. Умови праці на підприємстві.
12. Соціальна система управління.
13. Підготовка та перепідготовка кадрів.
14. Проведення кадрової політики на підприємствах України.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Дайте загальну характеристику кадрової політики.
2. Проаналізуйте проблеми кадрової політики в Україні.
3. У чому сутність успішної кадрової політики?
4. Назвіть основні цілі кадрової політики.
5. Охарактеризуйте стратегію стимулювання зацікавленості.
6. Розкрийте основні напрями кадрової політики.
7. Основні завдання управлінців щодо кадрової політики.
8. Сутність управління змінами компанії.
9. Як відбувається зацікавленість в організаційних змінах?
10. Охарактеризуйте особливості проведення кадрової політики у США.
11. Охарактеризуйте особливості проведення кадрової політики в Японії.
12. Як відбувається процес розробки кадрової політики?

Література [8; 11; 13, с. 16–28; 13, с. 11–23; 18]

Тема 7. Роль фінансового менеджменту в управлінні бізнесом

Роль і місце фінансового менеджменту в системі управління бізнесом. Розробка стратегічних фінансових цілей компанії. Необхідність системи фінансового моніторингу. Найважливіші індикатори фінансового стану компанії. Фінансово-економічні показники. Стратегія організації контролю прибутків і витрат компанії. Прогнозування прибутків підприємства. Планування витрат підприємства. Рух грошових коштів. Управління грошовими коштами. Управління оборотними коштами. Управління капіталом.

Теми рефератів

1. Огляд наукових публікацій за темою заняття.
2. Роль і місце фінансового менеджменту в системі управління бізнесом.
3. Розробка фінансових цілей компанії.
4. Функції фінансового менеджменту.
5. Основні індикатори фінансового стану компанії.
6. Прогноз прибутків компанії.
7. Бізнес як керована фінансова система.
8. Бюджетування підприємства.
9. Управління грошовими коштами.
10. Проблеми планування витрат на підприємстві.
11. Оподаткування підприємства.
12. Роль керівника в управлінні фінансами підприємств.
13. Бюджет доходів і витрат підприємства.
14. Бюджет руху грошових коштів компанії.
15. Інформаційна база управління прибутком і витратами.
16. Політика максимізації прибутку підприємства. Операційний важіль.
17. Знаходження точки беззбитковості підприємства.
18. Управління дебіторською заборгованістю.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Охарактеризуйте фінансову звітність як джерело інформації фінансового менеджменту.
2. Які методи і прийоми фінансового менеджменту ви знаєте?
3. Як можна побудувати точку беззбитковості?
4. Розкрийте управління формуванням собівартості.

5. Охарактеризуйте поріг рентабельності підприємства.
6. Розкрийте сутність управління оборотними активами.
7. Як відбувається управління джерелами формування оборотного капіталу?
8. Охарактеризуйте процес управління запасами.
9. Як відбувається управління дебіторською заборгованістю?
10. Розкрийте сутність управління грошовими коштами.
11. Що таке бюджетування?
12. Які бюджети необхідні керівникові для оцінки фінансового стану компанії?
13. Як відбувається оцінка фінансового стану підприємства?
14. Опишіть процес управління грошовими коштами.
15. Як відбувається управління прибутком та доходами підприємства?
16. Що таке структурно-динамічний та параметричний аналіз активів і пасивів?
17. Як провести фінансову оцінку банкрутства?
18. Розкрийте процес управління капіталом.
19. Розкрийте процес управління фінансовими ризиками.

Література [3, с. 2–13; 4, с. 5–10; 6, с. 6–12; 12; 17]

Тема 8. Сутність інноваційного менеджменту

Місце і значення інноваційного менеджменту. Науково-технічна політика. Розробка і впровадження нової продукції. Організація системи постійного генерування нових бізнес-ідей. Форми підтримки інноваторів у компанії. Механізм стимулювання інноваторів.

Теми рефератів

1. Огляд наукових публікацій за темою заняття.
2. Місце і значення інноваційного менеджменту.
3. Науково-технічна політика.
4. Організація системи постійного генерування нових бізнес-ідей.
5. Основні етапи процесу інновації.
6. Розробка і впровадження нової продукції.
7. Маркетингова програма нового продукту.
8. Організаційні форми інноваційного менеджменту.
9. Система управління інноваційних процесів.
10. Інноваційний менеджмент у підприємствах США.

11. Інноваційний менеджмент в японських компаніях.
12. Проблеми інноваційного управління в Україні.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Місце інноваційного менеджменту в системі управління бізнесом.
2. Розкрийте сутність інноваційного менеджменту.
3. Кінцева мета інноваційного процесу.
4. Які етапи процесу інновації ви знаєте?
5. Як науково-технічна політика пов'язана з інноваційним розвитком?
6. Як відбувається розробка та впровадження нової продукції на ринок?
7. Які завдання вирішує науково-технічна політика?
8. Як відбувається інноваційний менеджмент на підприємствах США?
9. Як відбувається інноваційний менеджмент на японських підприємствах?
10. Які ви знаєте методи оцінювання ефективності нового продукту, що розробляється?
11. На основі чого приймається рішення з впровадження нового виробу у виробництво?
12. Розкрийте зміст маркетингової програми нового продукту.
13. Які організаційні форми інноваційного менеджменту ви знаєте?

Література [1; 7, с. 2–4; 9, с. 15–29; 12, с. 7–12; 18]

Змістовий модуль III. Забезпечення функціонування бізнесу

Тема 9. Бізнес-планування та його значення в управлінні бізнесом

Роль бізнес-планування для формування системи стратегічного управління. Формування ефективного бізнес-плану. Структура бізнес-плану. Характеристика маркетингової і фінансової компоненти бізнес-плану.

Теми рефератів

1. Огляд наукових публікацій за темою заняття.
2. Формування ефективного бізнес-плану.
3. Роль бізнес-планування в організації ефективної системи управління бізнесом.

4. Види бізнес-планів.
5. Структура бізнес-плану.
6. Значення бізнес-планування для розвитку підприємства.
7. Характеристика маркетингового плану.
8. Оцінювання збуту ринку.
9. Сутність виробничого плану.
10. План щодо персоналу та його необхідність.
11. Фінансовий план у системі бізнес-планування.
12. Стратегія фінансування.
13. Оцінювання ризиків і шляхів їх запобігання у бізнес-плануванні.
14. Бізнес-план та його ефективність.
15. Використання позичкових коштів і підготовка бізнес плану.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Значення в управлінні бізнесом бізнес-плану.
2. З чого починається підготовка бізнес-плану?
3. Який бізнес-план вважається ефективним?
4. З яких типових розділів складається бізнес-план?
5. Розкрийте, що повинно надходити до маркетингового плану.
6. Навіщо складати бізнес-план?
7. Яка головна функція резюме бізнес-плану?
8. Розкрийте зміст виробничого плану.
9. З чого складається план персоналу?
10. Яка мета складання фінансового плану?
11. В якому розділі бізнес-плану розглядаються особливості оподаткування бізнесу?
12. До якого розділу належить організаційна структура управління підприємством?
13. Навіщо складається оцінка ризиків проекту?
14. Що входить до додатків бізнес-плану?

Література [2; 3; 7, с. 3–11; 9; 13; 17; 20]

Тема 10. Проектний менеджмент для розвитку бізнесу

Роль бізнес-проекту для розвитку компанії. Життєвий цикл бізнес-проекту. Характеристика чотирьох фаз циклу: стартової, підготовки, реалізації та завершення. Вихід на адресні групи і мобілізація підтримки проекту. Розрахунок необхідних ресурсів.

Функціональна матриця бізнес-проекту. Чотири головних функції управління бізнес-проектом: планування, організація, оперативне управління, контроль.

Формування управлінської команди. Характерні ознаки єдиної команди. Умови формування команди. Стадії в розвитку команди.

Теми рефератів

1. Огляд наукових публікацій за темою заняття.
2. Роль бізнес-проекту для розвитку бізнесу.
3. Бізнес-проект та його сутність.
4. Життєвий цикл бізнес-проекту.
5. Функції управління бізнес-проектом.
6. Вихід на адресні групи і мобілізація підтримки проекту.
7. Розрахунок необхідних ресурсів для бізнес-проекту.
8. Функціональна матриця бізнес-проекту.
9. Розрахунок прибутковості бізнес-проекту.
10. Формування управлінської команди.
11. Значення управлінської команди для розвитку бізнесу.
12. Стадії розвитку команди.
13. Фінансування бізнес-проекту.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Розкрийте сутність бізнес-проекту.
2. Охарактеризуйте проектний менеджмент.
3. Чим бізнес-проект відрізняється від бізнес-плану?
4. Що таке життєвий цикл бізнес-проекту?
5. Які функції управління бізнес-проектом ви знаєте?
6. Наведіть приклади бізнес-проекту.
7. Як розраховуються необхідні ресурси для бізнес-проекту?
8. Охарактеризуйте функціональну матрицю бізнес-проекту.
9. У чому сутність необхідності формування ефективної управлінської команди?
10. Значення управлінської команди у процесі управління бізнесом.
11. Назвіть стадії у розвитку команди.
12. Які процеси відбуваються на підготовчій стадії бізнес-проекту?
13. Які процеси відбуваються на завершальній стадії бізнес-проекту?

Література [7, с. 9–19; 8, с. 8–26; 11, с. 5–12; 13; 16; 18]

Тема 11. Інформаційний менеджмент

Місце і значення інформаційного менеджменту в системі управління бізнесом. Класифікація інформації, яка необхідна менеджерам для прийняття рішень. Загальна ринкова інформація. Інформація про споживачів. Інформація про конкурентів. Інформація про постачальників. Інформація щодо державного регулювання.

Теми рефератів

1. Огляд наукових публікацій за темою заняття.
1. Місце і значення інформаційного менеджменту в системі управління бізнесом.
2. Класифікація інформації.
3. Інформація, яка необхідна для прийняття рішення.
4. Інформація всередині компанії.
5. Технологія інформаційної діяльності.
6. Загальна ринкова інформація.
7. Інформація про споживачів.
8. Інформація про конкурентів.
9. Інформація про постачальників.
10. Інформація щодо державного регулювання.
11. Апарат управління системної інформації всередині компанії.
12. Значення системи інформації всередині компанії.
13. Інформаційна система.
14. Система інформації та її функції, принципи, цілі.
15. Види технічних засобів, що використовуються всередині компанії.
16. Види інформаційної технології.
17. Система обробки інформації.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Розкрийте сутність інформації.
2. Назвіть вимоги щодо інформації на підприємстві.
3. Наведіть класифікацію інформації.
4. Яке значення для функціонування підприємства має інформація?
5. Назвіть функції, які виконує система управління інформацією всередині компанії?
6. Які принципи та функції системи управління інформацією ви знаєте?

7. Яке значення має інформація про споживачів?
8. Навіщо необхідна інформація стосовно конкурентів?
9. Яку саме інформацію необхідно мати стосовно конкурентів?
10. Розкрийте види технічних засобів, які використовуються у внутрішній системі інформації підприємства?
11. Назвіть види інформаційної технології.
12. Навіщо на підприємстві необхідна система ведення записів?
13. Які носії інформації ви знаєте?
14. Обґрунтуйте необхідність автоматизованої обробки інформації.

Література [4–6; 12; 14; 17]

Тема 12. Значення інвестиційного менеджменту в управлінні бізнесом

Економічна сутність інвестицій та поняття інвестиційної діяльності. Класифікація інвестицій. Основні джерела фінансування інвестицій. Інвестиційні проекти і бізнес-плани. Інвестиційна стратегія: сутність і принципи розробки. Роль інвестиційної стратегії в розвитку підприємства.

Система управління реальними інвестиціями. Управління фінансовими інвестиціями. Політика управління фінансовими інвестиціями. Процес розробки реального інвестиційного проекту. Структура реального інвестиційного проекту. Оптимізація ризиків реального інвестиційного проекту. Оцінювання ефективності інвестиційного проекту. Стратегічні цілі інвестиційної діяльності. Вибір стратегічних напрямів і форм інвестиційної діяльності. Оцінювання результативності інвестиційної стратегії.

Теми рефератів

1. Огляд наукових публікацій за темою заняття.
1. Сутність інвестицій та їх значення.
2. Значення інвестиційної діяльності.
3. Класифікація інвестицій.
4. Основні джерела фінансування інвестицій.
5. Інвестиційні проекти і бізнес-плани.
6. Інвестиційна стратегія: сутність і принципи розробки.
7. Роль інвестиційної стратегії в розвитку підприємства.
8. Система управління реальними інвестиціями.
9. Управління фінансовими інвестиціями.

10. Політика управління фінансовими інвестиціями.
11. Процес розробки реального інвестиційного проекту.
12. Структура реального інвестиційного проекту.
13. Оптимізація ризиків реального інвестиційного проекту.
14. Оцінювання ефективності інвестиційного проекту.
15. Стратегічні цілі інвестиційної діяльності.
16. Вибір стратегічних напрямів і форм інвестиційної діяльності.
17. Оцінювання результативності інвестиційної стратегії.
18. Інвестиційний менеджмент як система управління

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Розкрийте сутність інвестицій.
2. Значення інвестицій для розвитку підприємства.
3. Наведіть класифікацію інвестицій.
4. Розкажіть, що таке інвестиційна діяльність.
5. Які існують основні джерела фінансування?
6. Охарактеризуйте інвестиційний проект.
7. На які моменти потрібно звернути увагу при складанні інвестиційного проекту?
8. Розкрийте сутність інвестиційного планування.
9. Назвіть методи інвестиційного аналізу.
10. Як здійснюється контроль в інвестиційному менеджменті?
11. Охарактеризуйте місце і роль інвестиційного менеджменту в системі управління бізнесом.
12. Що таке інвестиційне планування?
13. Розкрийте основні принципи формування інвестиційної стратегії.
14. Роль інвестиційної стратегії в розвитку підприємства.
15. Розкрийте процес розробки інвестиційної стратегії.
16. Назвіть стратегічні цілі інвестиційної діяльності бізнесу.
17. Розкрийте основні напрями політики формування інвестиційних ресурсів.
18. Розкрийте сутність реальних інвестицій.
19. Як відбувається управління реальними інвестиціями?

Література [1; 3, с. 2–7; 4, с. 2–11; 6, с. 5–19; 9; 8; 12]

Тема 13. Антикризове управління бізнесом

Теоретичні засади антикризового управління. Методи прогнозування кризових явищ у компанії. Методи діагностування кризового стану компанії. Основні шляхи подолання кризи.

Теми рефератів

1. Огляд наукових публікацій за темою заняття.
2. Теоретичні засади антикризового управління.
3. Концепція антикризового менеджменту.
4. Симптоми кризи, її характеристика.
5. Мета і завдання антикризового управління.
6. Правові аспекти антикризового управління.
7. Методи прогнозування кризових явищ у компанії.
8. Методи діагностування кризового стану компанії.
9. Основні шляхи подолання кризи.
10. Основні рівні антикризового менеджменту.
11. Антикризове регулювання та антикризовий менеджмент.
12. Стратегія та оперативні заходи щодо подолання кризового стану підприємства.
13. Фінансова криза підприємства і стратегії її подолання.
14. “Криза збуту” та “криза постачання”: діагностика та шляхи подолання.
15. “Організаційна криза” підприємства і стратегія її подолання.
16. Управління персоналом кризового підприємства.
17. Управління виробництвом в умовах кризи.
18. Світовий досвід антикризового управління підприємством.
19. Менеджер в антикризовому управлінні.
20. Модель менеджера антикризового управління.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Розкрийте сутність кризи на підприємстві.
2. Місце антикризового менеджменту в системі управління бізнесом.
3. Охарактеризуйте основні завдання антикризового управління.
4. Які концепції антикризового управління бізнесом вам відомі?
5. Опишіть правові аспекти антикризового управління.
6. Які шляхи подолання кризи вам відомі?
7. Охарактеризуйте методи прогнозування кризи на підприємстві.

8. Розкрийте особливості антикризового управління в Україні.
9. Розкажіть о законодавстві України з питань банкрутства.
10. Як відбувається ліквідація підприємства?
11. Що таке фіктивне банкрутство?
12. Охарактеризуйте антикризове регулювання та антикризовий менеджмент.
13. Які стратегії подолання кризи на підприємстві вам відомі?
14. Побудуйте модель менеджера антикризового управління.
15. Опишіть світовий досвід антикризового управління.
16. Розкрийте сутність фінансової кризи підприємства.
17. Які стратегії подолання фінансової кризи у компанії вам відомі?

Література [3; 5; 6; 7, с. 22–35; 9; 12]

Тема 14. Роль консалтингу в розвитку сучасного бізнесу

Завдання і роль консалтингу. Основні види консалтингу. Суперечності та обмеження в управлінні бізнесом. Природа суперечностей та обмежень в управлінні бізнесом. Види суперечностей та обмежень. Роль менеджерів у розв'язанні суперечностей протиріч. Роль консультантів у розв'язанні суперечностей клієнта.

Критерії професіоналізму консультантів. Особистісні якості консультантів. Ділові якості консультантів. Наявність відповідної освіти. Наявність професійного досвіду.

Консалтинговий цикл. Початковий контакт із клієнтом. Первинна пропозиція. Укладення контракту. Збирання необхідної інформації. Аналіз інформації, розробка рекомендацій. Організація звітності. Управління впровадженням. Завершення консалтингової діяльності, її оцінювання.

Місце і роль консалтингових організацій у забезпеченні розвитку бізнесу. Надання необхідної інформації клієнту. Проведення діагнозу проблем, що турбують клієнта. Розробка рекомендацій та надання допомоги в їх реалізації. Сприяння підвищенню кваліфікації клієнта. Суттєве поліпшення ефективності системи управління в організації.

Теми рефератів

1. Огляд наукових публікацій за темою заняття.
2. Зміст і роль консалтингу.
3. Види і завдання консалтингу.
4. Консультанти та їхній професіоналізм.

5. Суперечності та обмеження в управлінні бізнесом.
6. Роль менеджерів у розв'язанні суперечностей.
7. Методи регулювання конфліктів.
8. Оцінювання роботи керівника.
9. Роль консультантів у розв'язанні суперечностей клієнта.
10. Критерії професіоналізму консультантів.
11. Консалтинговий цикл.
12. Аналіз інформації та розробка пропозицій.
13. Діагностування фінансового стану компанії.
14. Укладення контракту із клієнтом.
15. Місце і роль консалтингових організацій у забезпеченні розвитку бізнесу.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Дайте визначення консалтингу.
2. Значення для розвитку бізнесу консультаційних послуг.
3. Розкрийте зміст консалтингової діяльності.
4. Що таке консалтинговий цикл?
5. З яких етапів складається консалтинговий цикл?
6. Роль менеджера при розв'язанні конфліктів.
7. Назвіть методи регулювання конфліктних ситуацій.
8. Назвіть критерії професіоналізму консультантів.
9. За якими критеріями можна оцінити роботу керівника на підприємстві?
10. Які проблеми вирішує консалтинг?
11. Чи можна за допомогою консалтингових компаній покращити управління бізнесом?
12. Побудуйте спектр проблем, які може вирішити консалтингова компанія.

Література [1; 3; 5; 6; 8, с. 12–19; 9; 10; 15; 16; 20]

Тема 15. Управління безпекою бізнесу

Сутність безпеки бізнесу. Організація захисту від зовнішньої небезпеки. Система охорони компанії. Організація контролю за діями конкурентів. Врахування змін в економічній, науково-технічній, екологічній та правовій сферах.

Організація внутрішнього контролю. Контроль за рівнем дисципліни праці. Форми контролю за якістю праці. Охорона комерційної таємниці. Безпека бізнесу і мотивація персоналу.

Теми рефератів

1. Огляд наукових публікацій за темою заняття.
2. Сутність безпеки бізнесу.
3. Організація захисту від зовнішньої небезпеки.
4. Система охорони компанії.
5. Організація контролю за діями конкурентів.
6. Врахування змін в економічній, науково-технічній, екологічній та правовій сферах.
7. Система інформаційної охорони підприємства.
8. Організація внутрішнього контролю.
9. Охорона комерційної таємниці.
10. Принципи організації безпеки на підприємстві.
11. Служба безпеки на великих підприємствах.
12. Безпека бізнесу і мотивація персоналу.
13. Контроль за рівнем дисципліни праці.
14. Правила безпеки на підприємстві.
15. Необхідність управління безпекою.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Сутність безпеки бізнесу.
2. Яку роль відіграє безпека бізнесу в системі управління бізнесом?
3. Які системи охорони компанії вам відомі?
4. Як захистити підприємство від зовнішньої небезпеки?
5. Розкрийте основний зміст правил безпеки на підприємстві.
6. Навіщо необхідна охорона інформації компанії?
7. У чому полягає необхідність управління безпекою на підприємстві?
8. Що таке комерційна таємниця?
9. Чи необхідна охорона комерційної таємниці?
10. Правові аспекти регулювання захисту бізнесу.
11. Які повинні бути принципи організації безпеки на підприємстві?
12. Опишіть систему інформаційної охорони на підприємстві

Література [1–3, с. 37–45; 12; 18]

Тема 16. Значення державного регулювання для розвитку бізнесу

Необхідність державного регулювання бізнесу. Сутність і зміст державного регулювання бізнесу. Форми і засоби державного регулювання бізнесу. Антимонопольна політика. Методи державного регулювання бізнесу. Значення фінансово-кредитної політики держави у розвитку бізнесу. Роль фіскальної політики для розвитку бізнесу. Державні замовлення і контракти, їх значення для розвитку бізнесу.

Теми рефератів

1. Огляд наукових публікацій за темою заняття.
2. Державне регулювання бізнесу.
3. Підприємницька політика в Україні.
4. Проблеми підтримки підприємництва в Україні.
5. Форми державного регулювання бізнесу.
6. Методи державного регулювання.
7. Державні замовлення та контракти.
8. Необхідність регулювання бізнесу з боку держави.
9. Фіскальна політика та її вплив на розвиток бізнесу.
10. Фінансово-кредитна політика та її взаємозв'язок з розвитком бізнесу.
11. Антимонопольна політика.
12. Антимонопольна політика у країнах з ринковою економікою.
13. Розвиток малого бізнесу в США.
14. Методи стимулювання розвитку підприємництва.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Охарактеризуйте підприємницьку політику з боку держави.
2. У чому необхідність державного регулювання бізнесу з боку держави?
3. Які є методи підтримки підприємництва?
4. Назвіть форми державного регулювання бізнесу.
5. Вплив державних замовлень та контрактів на розвиток бізнесу.
6. Яка державна підприємницька політика проводиться у західноєвропейських країнах?
7. Як розвивається бізнес у США?
8. За допомогою яких методів регулюється підприємницька політика?

9. Навіщо проводити антимонопольну політику?
10. Як впливає на розвиток бізнесу фіскальна політика?
11. Наведіть особливості розвитку бізнесу в Україні?
12. Яким чином можливо стимулювати розвиток підприємства?
13. Розкрийте взаємозв'язок фінансово-кредитної політики з бізнесом.
14. Розкрийте особливості антимонопольної політики в Україні.
15. Чи може держава взагалі не втручатись у розвиток бізнесу?
16. Розкрийте особливості антимонопольної політики в розвинених країнах.

Література [2; 3, с. 6–22; 9, с. 6–18; 13]

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Управління бізнесом як наука.
2. Сутність бізнесу та його ознаки.
3. Класифікація бізнесу.
4. Основні умови бізнесу.
5. Види бізнесу.
6. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності.
7. Корпоративне управління в ринковому секторі економіки.
8. Державне регулювання бізнесу.
9. Методи державного регулювання та їх вплив на розвиток бізнесу.
10. Роль менеджменту для успішного бізнесу.
11. Принципи сучасного менеджменту.
12. Модель успішного менеджменту.
13. Сутність стратегічного управління.
14. Сутність і роль місії компанії.
15. Стратегічні цілі компанії.
16. Стратегії компанії.
17. Засоби формування стратегії.
18. Формулювання основних ринкових цілей.
19. Стратегічна сегментація ринку.
20. Стратегія стосовно споживачів.
21. Стратегія стосовно конкурентів.
22. Значення виробничого менеджменту.
23. Розробка основних цілей виробництва.
24. Визначення кадрової політики.

25. Аналіз сильних і слабких сторін кадрової політики компанії.
26. Визначення основних шляхів досягнення цілей кадрової політики.
27. Необхідність змін у компанії. Позиція працівників компанії.
28. Асиміляція змін персоналом. Опір змінам.
29. Стимулювання зацікавленості в організаційних змінах.
30. Роль і місце фінансового менеджменту в системі управління бізнесом.
31. Формування ефективного бізнес-плану.
32. Найважливіші індикатори фінансового стану компанії.
33. Прогнозування прибутків підприємства.
34. Планування витрат підприємства.
35. Рух грошових коштів.
36. Місце й значення інформаційного менеджменту в системі управління бізнесом.
37. Місце й значення інноваційного менеджменту.
38. Форми підтримки інноваторів у компанії.
39. Економічна сутність інвестицій та поняття інвестиційної діяльності.
40. Класифікація інвестицій.
41. Роль бізнес-проекування для розвитку компанії.
42. Життєвий цикл бізнес-проекту.
43. Функціональна матриця бізнес-проекту.
44. Основи антикризового управління.
45. Методи прогнозування кризових явищ у компанії.
46. Методи діагностування кризового стану компанії.
47. Основні шляхи подолання кризи.
48. Зміст і роль консалтингу.
49. Суперечності та обмеження в управлінні бізнесом. Природа суперечностей та обмежень в управлінні.
50. Підприємницька політика в Україні.
51. Проблеми підтримки підприємництва в Україні.
52. Сучасне трактування безпеки бізнесу.
53. Організація захисту від зовнішньої небезпеки.
54. Організація внутрішнього контролю.
55. Охорона комерційної таємниці.
56. Безпека бізнесу й мотивація персоналу.
57. Роль бізнес-проекування для розвитку бізнесу.
58. Розрахунок прибутковості бізнес-проекту.

59. Формування управлінської команди.
60. Організація управління в західноєвропейських компаніях.
61. Організація управління в японських компаніях.
62. Організація управління на українських підприємствах.
63. Роль керівника в управлінні фінансами підприємств.
64. Бюджет доходів і витрат підприємства.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ ПРИ ПІДСУМКОВОМУ КОНТРОЛІ

Контроль знань з дисципліни “Управління бізнесом” складається з двох блоків планових заходів:

- 1) поточний контроль;
- 2) підсумковий контроль.

Порядок оцінювання знань студентів за результатами вивчення дисципліни

№ пор.	Форма оцінювання знань	Кількість балів	Результат
1	Оцінювання поточної роботи в семестрі, у тому числі:	Від 0 до 40 балів у тому числі:	
1.1	Виконання обов'язкових завдань: 1) систематичність та активність роботи протягом семестру 2) виконання тестової контрольної роботи	До 20 балів, з них: 1) до 10 балів 2) до 10 балів	
1.2	Проходження модульного контролю знань	До 20 балів	
2	Оцінювання письмової екзаменаційної роботи	Від 0 до 60 балів	Проходження підсумкового контролю знань з дисципліни і одержання підсумкової оцінки

Бали за результатами поточного контролю в сумі та по доданках, а також за результатами оцінювання письмової екзаменаційної роботи виставляються числом, кратним “5”.

Загальна підсумкова оцінка (в балах) складається із суми балів за результатами поточного контролю знань і виконання завдань, що виносяться на іспит. На іспиті студент повинен набрати не менше 30 балів.

Підсумковий контроль знань з дисципліни проводиться у формі письмового іспиту за екзаменаційними білетами, кожен з яких містить три питання.

Відповідь студента на кожне питання білета оцінюється окремо з диференціацією в 20, 10, 0 балів.

Відповідь на кожне з питань білета оцінюється:

у 20 балів — якщо відповідь студента містить повне, розгорнуте, правильне та обґрунтоване викладення матеріалу;

виявляє при цьому високі знання всієї програми навчальної дисципліни, його вміння користуватися різноманітними методами наукового аналізу суспільних і правових явищ, визначити їх характерні риси та особливості;

відображає чітке знання відповідних категорій, їх змісту, розуміння їх взаємозв'язку і взаємодії, правильне формулювання відповідних тлумачень;

свідчить про знання назв і змісту, передбачених програмою нормативно-правових актів (для найважливіших необхідно знати рік їх прийняття);

містить аналіз змістового матеріалу, порівняння різних поглядів на проблему, самостійні висновки студента, формулювання та аргументацію його думки;

містить, поряд із теоретичним матеріалом, фактичні дані (статистичні, результати судової практики та ін.), їх оцінку та порівняння;

логічно і граматично правильно викладена.

10 балів — якщо студент відповів на запитання, однак відповідь має хоча б один з таких недоліків:

є неповною, не містить усіх необхідних відомостей про предмет запитання;

є не зовсім правильною: наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, назв і змісту нормативно-правових актів, нечіткі характеристики відповідних явищ;

не є аргументованою: не містить посилань на нормативно-правові акти (за необхідності), інші джерела, аналізу відповідних теорій, концепцій, наукових течій тощо; недостатньо використано дані юридичної практики, інший фактичний і статистичний матеріал;

свідчить про наявність прогалин у знаннях студента;

викладена з порушенням логіки подання матеріалу, містить багато граматичних, грубих стилістичних помилок і виправлень;

0 балів — якщо студент не відповів на запитання або відповідь є неправильною, не розкриває сутності питання чи допущені грубі змістовні помилки, які свідчать про відсутність знань у студента або їх безсистемність та поверховість, невміння сформулювати думку та викласти її, незнання основних положень навчальної дисципліни.

Результат письмового іспиту складається із суми балів, одержаних за всі питання. В разі якщо відповіді студента оцінені менше ніж у 30 балів, він отримує незадовільну оцінку за результатами іспиту (тобто 0 балів).

Загальне підсумкове оцінювання знань студентів здійснюється з урахуванням результатів оцінювання поточної роботи в семестрі (в діапазоні від 0 до 40 балів) та результатів письмового іспиту (не менше 30 і не більше 60 балів) за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням в традиційну систему за 4-бальною шкалою та шкалою ECTS для фіксації оцінки в нормативних документах.

Оцінка за бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
85–100	5 (відмінно)	A
80	4 (добре)	B
65–75		c
60	3 (задовільно)	o
50–55		E
30–45	2 (незадовільно) з можливістю повторного складання	PX
0–25	2 (незадовільно) з обов'язковим повторним складанням	P

Для реєстрації оцінки за шкалою ECTS в екзаменаційних відомостях вводиться спеціальна графа “Оцінка за шкалою ECTS”.

Загальні критерії оцінювання тестової контрольної роботи завдань:

- понад 90 % правильних відповідей — “відмінно”;
- 76–90 % правильних відповідей — “добре”;
- 60–75 % правильних відповідей — “задовільно”;
- менше 60 % правильних відповідей — “незадовільно”.

Приклад тестової контрольної роботи

- 1. Чи відрізняються категорії “управління” і “менеджмент”?**
  - а) так, кардинально відрізняються;
  - б) ні, вони тотожні;
  - в) управління — це складова менеджменту;
  - г) менеджмент — це складова управління.
- 2. Для розробки нової продукції необхідно залучити передусім:**
  - а) інженерів і конструкторів своєї компанії;
  - б) маркетологів своєї компанії;
  - в) інженерів, конструкторів і маркетологів своєї компанії, а також споживачів вашої продукції.
- 3. Статутний фонд підприємства містить:**
  - а) борги споживачів;
  - б) кредити Нацбанку;
  - в) основні засоби підприємства;
  - г) оборотні засоби підприємства.
- 4. Учасники командитного товариства відповідають за борги:**
  - а) у межах належних їм внесків;
  - б) у межах неналежних їм внесків;
  - в) усім належним їм майном;
  - г) одні учасники — всім майном, решта — у межах внесків.
- 5. Виробнича програма обґрунтовується:**
  - а) виробничою потужністю;
  - б) матеріальними ресурсами;
  - в) трудовими ресурсами;
  - г) усі відповіді правильні.
- 6. Сертифікат продукції — це документ, який:**
  - а) засвідчує право власності на продукцію;

- б) засвідчує рівень якості продукції;
- в) підтверджує рівень конкурентоспроможності продукції;
- г) дає можливість продавати продукцію на міжнародних ринках.

7. Назвіть основні шляхи зниження собівартості продукції:

- а) скорочення і ліквідація браку;
- б) підвищення фондовіддачі;
- в) підвищення продуктивності праці;
- г) правильні варіанти а) і в).

8. Як характеризується стратегія стосовно конкурентів?

- а) вивчення сильних і слабких сторін конкурентів;
- б) позиціонування компанії стосовно основних конкурентів;
- в) вибір варіанта довгострокової поведінки стосовно основних конкурентів.

9. Управління — це:

- а) процес встановлення завдань для організації, визначення найкращого шляху їх використання;
- б) послідовність дій менеджера;
- в) конкретний кінцевий стан або очікуваний результат організації;
- г) цілеспрямована дія на об'єкт з метою змінити його стан або поведінку через зміну обставин.

10. Що таке стратегічні цілі компанії?

- а) стратегічні цілі — це головні кількісні показники, яких компанія повинна досягнути;
- б) стратегічні цілі — це основні кількісні показники, яких компанія повинна досягнути до певного часу;
- в) стратегічні цілі — це місія компанії.

11. Знайдіть визначення, яке найбільш точно передає сенс цінової стратегії компанії:

- а) цінова стратегія визначає можливість компанії підвищити ціни на свій продукт;
- б) цінова стратегія показує бажання компанії задовольнити власні потреби за рахунок підвищення цін на свою продукцію;
- в) цінова стратегія встановлює баланс між зовнішніми можливостями і внутрішніми потребами.

- 12. За організаційно-правовою формою бізнесу в Україні є організації:**
- а) приватні, колективні, державні;
  - б) приватні, державні;
  - в) одноосібне володіння, товариство, корпорація;
  - г) малі, середні, великі.
- 13. Сегментація ринку означає:**
- а) розподіл ринку за сегментами;
  - б) об'єднання споживачів у відносно однорідні групи, які мають спільні потреби;
  - в) знаходження основних споживачів.
- 14. Які види планування виокремлюють в управлінні бізнесом?**
- а) стратегічне планування і планування реалізації стратегії;
  - б) стратегічне і довгострокове планування;
  - в) тактичне планування і планування реалізації стратегії.
- 15. Мотивація — це:**
- а) сукупність зовнішніх і внутрішніх рушійних сил, які стимулюють людину до діяльності;
  - б) відчуття потреби в будь-чому;
  - в) процес впливу на людину з метою спонукання її до дій;
  - г) відокремлений вид управлінської діяльності процес, який передбачає виплату заробітку працівникові.
- 16. Основна мета контролю — це:**
- а) достовірність звітних даних;
  - б) дотримання законодавства;
  - в) забезпечення виконання управлінських рішень;
  - г) перевірка стану об'єкта на відповідність заданим параметрам.
- 17. Назвіть стратегічну ціль кадрової політики:**
- а) досягнення високого рівня якості продукції компанії;
  - б) постійне підвищення кваліфікації персоналу;
  - в) оновлення технічної і технологічної бази компанії;
  - г) досягнення високого рівня прибутку.
- 18. До якого розділу в бізнес-плані має належати аналіз конкурентів:**
- а) до маркетингового плану;

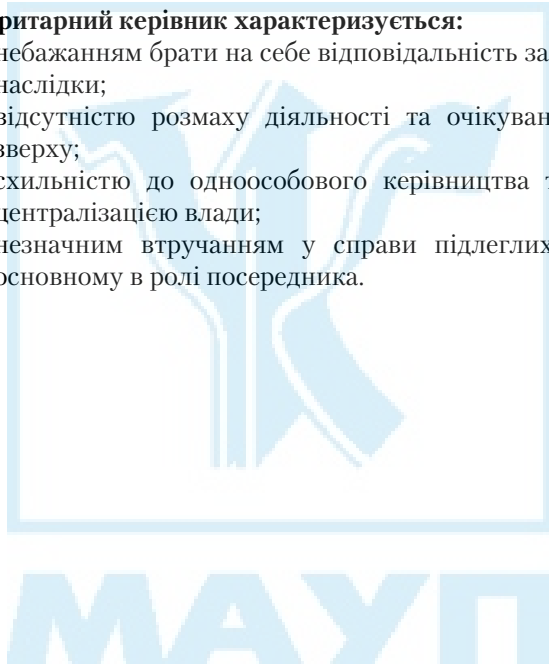
- б) виробничого плану;
- в) плану персоналу;
- г) фінансового плану.

19. Ухвалення управлінського рішення – це:

- а) вибір лінії поведінки керівною особою;
- б) вибір однієї з кількох можливих альтернатив;
- в) процес обміну інформацією для вирішення певної проблеми;
- г) нарада з виробничих питань.

20. Авторитарний керівник характеризується:

- а) небажанням брати на себе відповідальність за рішення та їх наслідки;
- б) відсутністю розмаху діяльності та очікуванням вказівок зверху;
- в) схильністю до одноособового керівництва та надмірною централізацією влади;
- г) незначним втручанням у справи підлеглих, виступає в основному в ролі посередника.

СПИСОК ЛИТЕРАТУРИ

Основна

1. Айви А. Лицом к лицу: Практи. пособие для освоения приемов и навыков делового общения. — Новосибирск: ЭКОР, 1995.
2. Бизнес и менеджер /Сост.: И. С. Дараховский и др. — М.: Азимут-центр, 1992.
3. Богатин Ю. В., Швандар В. А. Экономическое управление бизнесом. — М.: ЮНИТИ, 2001.
4. Валдайцев В. С. Оценка бизнеса и инновации: Учеб. пособие. — М.: Филинь, 1997.
5. Виханский О. С. Стратегическое управление: Учебник. — М.: Гардарики, 1998.
6. Водачек Л., Водачкова О. Стратегия управления инновациями на предприятиях: Пер. со словац. — М.: Экономика, 1989.
7. Герчикова И. Н. Менеджмент: Учебник. — М.: ЮНИТИ, 1997.
8. Гибсон Дж., Иванцевич Д. М., Донелли Д. Х.-мл. Организации: поведение, структура, процессы: Пер. с англ. — М.: ИНФРА-М, 2000.
9. Гончаров В. В. В поисках совершенства управления: руководство для высшего управленческого персонала: В 2 т. — М.: МНИИПУ, 1997.
10. Диксон Д. Е. Н. Совершенствуйте свой бизнес: Пер. с англ. — М.: Финансы и статистика, 1994.
11. Дмитренко Г. А. Стратегический менеджмент: целевое управление персоналом организации. — К.: МАУП, 1998.
12. Друкер П. Ф. Управление, нацеленное на результаты: Пер. с англ. — М.: Технол. шк. бизнеса, 1994.
13. Друкер Питер. Эффективное управление. — М.: ТД Гранд, 2003.
14. Карлофф и др. Вызов лидера. — М., 1997.
15. Коростелев В. Проектный менеджмент: достижение целей, несмотря на ограничения // Персонал. — 2001. — № 4.
16. Кузин Ф. А. Культура делового общения: Практи. пособие для бизнесменов. — М.: Ось-89, 1996.
17. Питерс Т., Уотермен Р. В поисках эффективного управления (опыт 5 лучших компаний). — М.: Прогресс, 1986.
18. Попов В. М. Бизнес-план. — М.: Финансы и статистика, 1995.
19. Попов В. М., Ляпунов С. И., Воронова Т. А., Криночкин И. Ю. Руководитель в бизнесе. — М.: Кнорус, 2006.

20. *Портер М.* Международная конкуренция: Пер. с англ. — М.: Международн. отношения, 1993.
21. *Речмен Д., Мескон М., Боуви К., Тилл Д.* Современный бизнес: Учебник: В 2 т.: Пер. с англ. — М.: Республика, 1995.
22. *Хойер В.* Как делать бизнес в Европе: Пер. с нем. — М.: Прогресс, 1990.
23. *Щёкин Г. В.* Управление бизнесом. — К.: МАУП, 1999.

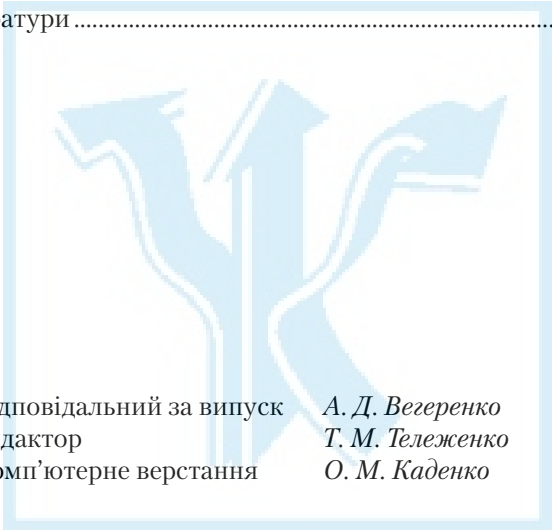
Додаткова

1. *Егорова Е. Е.* Системный подход к оценке риска // Управление риском. — М., 2002.
2. *Ефремов В. С.* Стратегия бизнеса: Учеб. пособие. — М.: Финпресс, 1998.
3. *Родионова В. М., Федотова М. А.* Финансовая устойчивость предприятия в условиях инфляции. — М.: Перспектива, 1996.
4. *Оценка бизнеса: Учебник / Под ред. А. Г. Грязновой.* — М.: Финансы и статистика, 1998.
5. *Тичи М., Девана М. А.* Лидеры реорганизации: Из опыта американских корпораций: Сокр. пер. с англ. / Науч. ред. Н. А. Климов. — М.: Экономика, 1990.
6. *Томпсон А. А., Стрикленд А. Дж.* Стратегический менеджмент: концепции и ситуации: Учеб. для вузов: Пер. с англ. — М.: ИНФРА-М, 2000.
7. *Якокка Л.* Карьера менеджера. — М.: Прогресс, 1991.

МАУП

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Управління бізнесом”.....	4
Зміст самостійної роботи з дисципліни “Управління бізнесом”.....	5
Питання для самоконтролю.....	27
Критерії оцінювання знань студентів при підсумковому контролі.....	29
Список літератури.....	36

Відповідальний за випуск	<i>А. Д. Вегеренко</i>
Редактор	<i>Т. М. Тележенко</i>
Комп'ютерне верстання	<i>О. М. Каденко</i>

МАУП

Зам. № ВКЦ-3281

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП